Acest document reprezintă un instrument de documentare, iar instituțiile nu își asumă responsabilitatea pentru conținutul său.

►B ►C1 **DECIZIA DE PUNERE ÎN APLICARE A CONSILIULUI**

din 17 mai 2011

privind acordarea de asistență financiară din partea Uniunii pentru Portugalia ◄

(2011/344/UE)

(JO L 159, 17.6.2011, p. 88)

Astfel cum a fost modificată prin:

		Jurnalul Oficial		
		NR.	Pagina	Data
►M1	Decizia de punere în aplicare 2011/541/UE a Consiliului din 2 septembrie 2011	L 240	8	16.9.2011
►M2	Decizia de punere în aplicare 2011/683/UE a Consiliului din 11 octombrie 2011	L 269	32	14.10.2011
►M3	Decizia de punere în aplicare 2012/92/UE a Consiliului din 14 decembrie 2011	L 46	40	17.2.2012
►M4	Decizia de punere în aplicare 2012/224/UE a Consiliului din 29 martie 2012	L 115	21	27.4.2012
►M5	Decizia de punere în aplicare 2012/409/UE a Consiliului din 10 iulie 2012	L 192	12	20.7.2012
►M6	Decizia de punere în aplicare 2012/658/UE a Consiliului din 9 octombrie 2012	L 295	14	25.10.2012
►M7	Decizia de punere în aplicare 2013/64/UE a Consiliului din 20 decembrie 2012	L 26	30	26.1.2013
►M8	Decizia de punere în aplicare 2013/323/UE a Consiliului din 21 iunie 2013	L 175	47	27.6.2013

rectificată prin:

►C1	Rectificare, JO L 178, 10.7.2012, p. 15 (2011/344/UE)

▼B
▼C1

DECIZIA DE PUNERE ÎN APLICARE A CONSILIULUI

din 17 mai 2011

privind acordarea de asistență financiară din partea Uniunii pentru Portugalia

▼B

(2011/344/UE)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 407/2010 al Consiliului din 11 mai 2010 de instituire a unui mecanism european de stabilizare financiară ([1]), în special articolul 3 alineatul (2),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

întrucât:

(1) Portugalia s-a confruntat recent cu presiuni din ce în ce mai mari pe pieţele financiare, ceea ce a condus la preocupări tot mai accentuate legate de sustenabilitatea finanţelor sale publice. Într-adevăr, criza actuală a avut un impact dramatic şi asupra finanţelor publice, fapt care a determinat în cele din urmă o creştere accentuată a spread-urilor datoriei suverane. Pe fondul retrogradărilor consecutive ale obligaţiunilor portugheze de către agenţiile de rating, Portugalia a ajuns în situaţia de a nu se mai putea refinanţa în condiţiile unor dobânzi sustenabile pe termen lung pentru bugetul de stat. În paralel, sectorul bancar, care depinde într-o foarte mare măsură de finanţarea externă, în special în zona euro, a fost din ce în ce mai mult deconectat de la finanţarea disponibilă pe piaţă.

(2) Având în vedere aceste perturbări economice şi financiare grave, cauzate de circumstanţe excepţionale care nu puteau fi controlate de guvern, Portugalia a solicitat oficial, la 7 aprilie 2011, asistenţă financiară din partea Uniunii Europene, a statelor membre a căror monedă este euro şi a Fondului Monetar Internaţional (denumit în continuare „FMI”), cu scopul de a sprijini un program de politici care vizează redobândirea încrederii, revenirea economiei la creştere sustenabilă şi asigurarea stabilităţii financiare în Portugalia, în zona euro şi în Uniune. La 3 mai 2011, s-a ajuns la un acord între guvern şi misiunea comună formată din reprezentanţi ai Comisiei, FMI şi BCE cu privire la un amplu program de politici cu o durată de trei ani, până la mijlocul anului 2014, care va fi inclus într-un Memorandum de politici economice şi financiare şi într-un Memorandum de înţelegere privind condiţiile specifice de politică economică. Acest program de politici a fost susţinut de cele două principale partide de opoziţie.

([1]) JO L 118, 12.5.2010, p. 1.

▼B

(3) Proiectul de program de ajustare economică și financiară (denumit în continuare „programul”) prezentat de Portugalia Comisiei și Consiliului vizează restabilirea încrederii în sectorul bancar și în ceea ce privește situația datoriei suverane și sprijinirea creșterii și ocupării forței de muncă. Acesta prevede acțiuni ample pe trei fronturi. În primul rând, reforme structurale profunde și urgente care să stimuleze creșterea potențială, să ducă la crearea de locuri de muncă și să îmbunătățească competitivitatea (inclusiv prin devalorizare fiscală). Concret, programul cuprinde reforme ale pieței muncii, sistemului juridic, industriilor de rețea și sectoarelor locuințelor și serviciilor, în vederea consolidării potențialului de creștere al economiei, îmbunătățirii competitivității și facilitării ajustării economice. În al doilea rând, o strategie de consolidare bugetară credibilă și echilibrată, susținută de măsuri bugetare structurale și de un control fiscal îmbunătățit al parteneriatelor public-privat și al întreprinderilor de stat, cu scopul de a plasa ponderea datoriei publice brute în-PIB pe o traiectorie descendentă fermă pe termen mediu. Autoritățile se angajează să reducă deficitul la 3 % din PIB până în 2013. În al treilea rând, o strategie pentru sectorul financiar bazată pe recapitalizare și reducerea gradului de îndatorare, susținând eforturi în vederea protejării sectorului financiar împotriva reducerii dezordonate a gradului de îndatorare, prin mecanisme de piață susținute de instrumente alternative.

(4) Conform prognozelor actuale ale Comisiei cu privire la creșterea PIB-ului nominal, (– 1,2 % în 2011, – 0,5 % în 2012, 2,5 % în 2013 și 3,9 % în 2014), obiectivele bugetare sunt compatibile cu o traiectorie a ponderii datoriei în PIB de 101,7 % în 2011, 107,4 % în 2012, 108,6 % în 2013 și 107,6 % în 2014. Ponderea datoriei în PIB se va stabiliza așadar în 2013 și ulterior va urma o traiectorie descrescătoare, în condițiile continuării reducerii deficitului. Evoluția datoriei este afectată de o serie de operațiuni financiare în afara bugetului, care, conform estimărilor, vor determina creșterea ponderii datoriei în PIB cu 1¾ puncte procentuale din PIB în 2011 și cu ¾ puncte procentuale pe an în perioada 2012-2014. Printre acestea se numără achiziții importante de active financiare, în special în vederea unei eventuale recapitalizări a băncilor și a finanțării întreprinderilor de stat, în valoare de ½% din PIB pe an în perioada 2011-2014. Pe de altă parte, procedurile de privatizare care totalizează aproximativ 3 % din PIB până în 2013 vor veni în sprijinul eforturilor de reducere a datoriei.

(5) Conform evaluării realizate de Comisie, în colaborare cu Banca Centrală Europeană („BCE”) și cu FMI, Portugalia are nevoie de finanțare în valoare totală de 78 miliarde EUR (78 000 de milioane) în perioada iunie 2011 – mijlocul anului 2014. În ciuda ajustării bugetare semnificative, deficitul de finanțare al statului s-ar putea ridica la 63 de miliarde EUR în cursul perioadei acoperite de program, în ipoteza lipsei accesului pe piața de credit pe termen mediu și lung până în prima jumătate a anului 2013. Deși se presupune că Portugalia este capabilă să își refinanțeze o parte din datoria pe termen scurt existentă, programul prevede o rezervă de finanțare pentru cazul în care s-ar produce deviații neprevăzute de la scenariul de finanțare primar al Comisiei. Portugalia este încurajată să mențină și să adapteze operațiile sale pe piața financiară, în vederea consolidării accesului pe piață și a încrederii. Strategia pentru sectorul financiar inclusă în program care vizează reinstaurarea încrederii în sistemul bancar portughez pe o bază sustenabilă solicită

▼B

grupurilor bancare să aducă rata capitalului de bază de rangul I la un nivel de 9 % până la sfârșitul anului 2011 și de 10 % până la sfârșitul anului 2012 și să o mențină ulterior. Programul cuprinde un mecanism de sprijin bancar de până la 12 miliarde EUR, care să furnizeze capitalul necesar în cazul în care nu se pot găsi soluții de piață. Cu toate acestea, nevoile de finanțare reale ar putea fi considerabil mai mici, mai ales în cazul în care condițiile de pe piață se îmbunătățesc semnificativ, iar băncile nu se confruntă cu pierderi grave și neașteptate pe durata aplicării programului.

(6) Programul va fi finanțat prin contribuții din surse externe. Asistența din partea Uniunii pentru Portugalia se va ridica la 52 miliarde EUR în cadrul Mecanismului european de stabilizare financiară („MESF”) instituit prin Regulamentul (UE) nr. 407/2010, la care se adaugă contribuții de la Fondul european de stabilitate financiară. De asemenea, Portugalia a solicitat de la FMI un împrumut în valoare de 23,742 miliarde DST (echivalentul a 26 miliarde EUR la cursul de schimb din data de 5 mai 2011), în cadrul unui mecanism de finanțare extinsă. Este necesar ca asistența financiară din partea MESF să fie furnizată conform unor termeni și condiții similare cu cele impuse de FMI. Asistența financiară a Uniunii ar trebui gestionată de către Comisie.

(7) Consiliul ar trebui să revizuiască în mod regulat politicile economice implementate de Portugalia.

(8) Condițiile specifice de politică economică convenite cu Portugalia ar trebui stabilite printr-un Memorandum de înțelegere privind condițiile specifice de politică economică („memorandumul de înțelegere”). Condițiile financiare detaliate ar trebui să fie stabilite într-un acord de împrumut.

(9) Comisia, în colaborare cu BCE, ar trebui să verifice, la intervale regulate, prin intermediul misiunilor și al raportărilor periodice ale autorităților portugheze, dacă sunt îndeplinite condițiile privind politicile economice de care depinde asistența.

(10) Pe tot parcursul implementării programului, Comisia ar trebui să furnizeze consultanță suplimentară cu privire la politici, precum și asistență tehnică în domenii specifice.

(11) Operațiunile la a căror finanțare contribuie Uniunea ar trebui să fie compatibile cu politicile Uniunii și să respecte legislația acesteia. Intervențiile în sprijinul instituțiilor financiare trebuie să se desfășoare în conformitate cu normele Uniunii în domeniul concurenței.

(12) Asistența ar trebui acordată cu scopul de a sprijini punerea în aplicare cu succes a programului,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

▼M8

(1) Uniunea acordă Portugaliei un împrumut de maximum 26 miliarde EUR, cu o scadență medie maximă de 19,5 ani. Scadența plăților individuale ale împrumutului poate fi de până la 30 de ani.

▼B

(2) Asistența financiară se acordă timp de trei ani începând cu ziua următoare datei intrării în vigoare a prezentei decizii.

▼M1

(3) Comisia pune la dispoziția Portugaliei asistența financiară din partea Uniunii în maximum 14 tranșe. O tranșă poate fi plătită în una sau mai multe subtranșe. Scadențele subtranșelor acordate în cadrul primei și al celei de a doua tranșe pot fi mai lungi decât scadența medie maximă menționată la alineatul (1). În acest caz, scadențele subtranșelor ulterioare se stabilesc astfel încât scadența medie maximă menționată la alineatul (1) să fie respectată odată ce au fost deblocate toate tranșele.

▼B

(4) Prima tranșă se plătește în urma intrării în vigoare a acordului de împrumut și a memorandumului de înțelegere. Eliberarea oricăror sume ulterioare în cadrul împrumutului este condiționată de evaluarea Comisiei, realizată în urma consultării cu BCE, evaluare care trebuie să fie favorabilă, asupra respectării de către Portugalia a condițiilor generale de politică economică definite în prezenta decizie și în memorandumul de înțelegere.

▼M2

(5) Pentru fiecare tranșă, Portugalia plătește costurile finanțării din partea Uniunii.

▼B

(6) În plus, Portugalia plătește costurile menționate la articolul 7 din Regulamentul (UE) nr. 407/2010.

(7) Sunt permise atât utilizarea prudentă a swap-urilor pe rata dobânzii cu contrapărți care prezintă cea mai înaltă calitate de credit, cât și împrumuturile anticipate, dacă acestea sunt necesare în vederea finanțării împrumutului.

(8) Comisia decide cu privire la valoarea și deblocarea tranșelor ulterioare. Comisia decide cu privire la valoarea subtranșelor.

▼M8

(9) La cererea Portugaliei, Comisia poate prelungi scadența unei rate sau a unei tranșe, cu condiția ca scadența medie maximă prevăzută la alineatul (1) să fie respectată. Comisia poate refinanța integral sau parțial împrumutul luat de ea în acest scop. Orice sume luate ca împrumut în avans se păstrează într-un cont la BCE, pe care Comisia l-a deschis pentru gestionarea asistenței financiare.

▼B

Articolul 2

(1) Asistența este administrată de Comisie într-un mod compatibil cu angajamentele luate de Portugalia.

(2) Comisia convine, în urma consultării cu BCE, împreună cu autoritățile portugheze, asupra condițiilor specifice de politică economică de care depinde asistența financiară, după cum se prevede la articolul 3. Aceste condiții se stabilesc într-un memorandum de înțelegere care urmează să fie semnat de Comisie și de autoritățile portugheze și care este compatibil cu angajamentele menționate la alineatul (1). Condițiile financiare detaliate se stabilesc într-un acord de împrumut încheiat cu Comisia.

▼B

(3) Comisia, în colaborare cu BCE, verifică, la intervale regulate (cel puțin trimestrial), dacă sunt îndeplinite condițiile de politică economică aferente asistenței și transmite rapoarte în acest sens Comitetului economic și financiar înainte de eliberarea fiecărei tranșe. În acest scop, autoritățile portugheze cooperează pe deplin cu Comisia și cu BCE, punând la dispoziția acestora toate informațiile necesare. Comisia informează Comitetul economic și financiar cu privire la eventualele refinanțări ale împrumuturilor sau la modificarea condițiilor financiare.

(4) Portugalia adoptă și pune în aplicare măsuri suplimentare de consolidare pentru asigurarea stabilității macrofinanciare, în cazul în care astfel de măsuri devin necesare în cursul programului de asistență. Autoritățile portugheze se consultă cu Comisia și cu BCE înaintea adoptării unor astfel de măsuri suplimentare.

Articolul 3

(1) Se aprobă proiectul de program de ajustare economică și financiară (denumit în continuare „programul”) elaborat de autoritățile portugheze.

(2) Eliberarea fiecărei tranșe ulterioare primei tranșe este condiționată de implementarea satisfăcătoare a programului, mai exact a condițiilor specifice de politică economică prevăzute în memorandumul de înțelegere. Printre acestea se numără, *inter alia*, măsurile prevăzute la alineatele (4)-(8) din prezentul articol.

▼M8

(3) Deficitul public nu trebuie să depășească 5,9 % din PIB în 2011, 5 % din PIB în 2012, 5,5 % din PIB în 2013 și 4 % din PIB în 2014. La calcularea acestui deficit nu se iau în considerare eventualele costuri bugetare ale măsurilor de sprijinire a băncilor în contextul strategiei guvernului portughez pentru sectorul financiar. Consolidarea bugetară se realizează prin măsuri permanente de înaltă calitate, reducându-se la minimum impactul consolidării acesteia asupra grupurilor vulnerabile.

(4) Portugalia adoptă măsurile menționate la alineatele (5)-(8) înainte de sfârșitul anului indicat, termenele exacte pentru anii 2011-2014 fiind precizate în memorandumul de înțelegere. Portugalia trebuie să fie pregătită să adopte măsuri suplimentare de consolidare pentru atingerea țintelor de deficit pe parcursul întregii perioade a programului.

▼B

(5) Portugalia adoptă următoarele măsuri înainte de sfârșitul anului 2011, conform prevederilor memorandumului de înțelegere:

▼M3

(a) Obiectivul privind deficitul fiscal pe anul 2011 este atins printr-o măsură excepțională. Activele dobândite ca urmare a transferului fondurilor de pensii ale băncilor către sistemul public de asigurări sociale nu se utilizează într-un mod care să afecteze sustenabilitatea pe termen lung a finanțelor publice din Portugalia.

▼M3

(b) Portugalia adoptă măsuri care să contribuie la consolidarea gestionării finanțelor publice. Portugalia pune în aplicare măsurile prevăzute în noua lege privind cadrul bugetar, care cuprind elaborarea unui cadru bugetar pe termen mediu și instituirea unui Consiliu bugetar independent. Cadrul bugetar la nivel local și regional trebuie substanțial consolidat, în special prin prezentarea unor opțiuni-cheie de aliniere la cerințele noii legi privind cadrul bugetar a actelor legislative respective referitoare la finanțare. Portugalia intensifică raportarea și monitorizarea în domeniul finanțelor publice și consolidează normele și procedurile de execuție bugetară. Guvernul portughez pregătește o strategie pentru validarea și plata arieratelor, și anume prezintă un plan de perspectivă privind modul și momentul în care va fi stabilizat stocul arieratelor și explorează diferite opțiuni de a plată a acestora. În ceea ce privește parteneriatele public-privat („PPP”), guvernul portughez nu va încheia niciun nou PPP înainte ca rezultatele studiului prevăzut în program privind PPP-urile existente și reformele juridice și instituționale propuse să devină disponibile.

▼M1

(c) Portugalia continuă consolidarea funcționării pieței muncii, în special prin luarea de măsuri de reformare a legislației privind protecția locurilor de muncă, a politicii referitoare la stabilirea salariilor și a politicii active privind piața muncii.

▼B

(d) În sectorul energetic, Portugalia adoptă măsuri care să faciliteze intrarea pe piață și crearea unei piețe iberice a gazului și revizuiește sistemele de sprijin și compensare în domeniul producției de electricitate. În cazul altor industrii de rețea, mai exact transporturi, telecomunicații și servicii poștale, Portugalia adoptă măsuri suplimentare de promovare a concurenței și a flexibilității.

▼M3

(e) Portugalia continuă deschiderea economiei pentru concurență. Guvernul portughez ia măsurile necesare pentru a se asigura că statul portughez sau organismele publice nu încheie, în calitate de acționar, acorduri care ar putea împiedica libera circulație a capitalurilor sau ar putea influența controlul gestiunii societăților. Noua lege a privatizării trebuie să respecte de asemenea principiile liberei circulații a capitalurilor și să nu acorde sau să permită acordarea de drepturi speciale statului. Se efectuează o revizuire a legislației privind concurența în scopul îmbunătățirii rapidității și a eficienței punerii în aplicare a normelor de concurență.

▼B

(f) Portugalia ameliorează practicile și regulile în domeniul achizițiilor publice, contribuind astfel la crearea unui mediu de afaceri mai competitiv și la sporirea eficienței cheltuielilor publice.

▼M1

(g) Portugalia adoptă măsuri pentru a îmbunătăți eficiența și sustenabilitatea întreprinderilor de stat la nivel central, regional și local. Portugalia pregătește un document de strategie cuprinzător referitor la întreprinderile de stat, care să revizuiască structura tarifară și prestarea de servicii, precum și un plan destinat să reducă nevoile de finanțare ale acestora începând cu 2012. Portugalia implementează planurile în curs pentru a reduce costurile operaționale cu cel puțin 15 % în medie în întreprinderile de stat care depind de administrația centrală din afara sectorului de sănătate și pregătește un plan echivalent pentru întreprinderile de stat care depind de administrațiile locale și regionale.

▼M3

(h) Portugalia elaborează un acord financiar cu Regiunea Autonomă Madeira („RAM”) în concordanță cu programul. Până la încheierea acordului respectiv și la punerea în aplicare a acestuia în bugetul RAM, Portugalia monitorizează îndeaproape execuția bugetului RAM, menține suspendarea transferurilor din partea statului către guvernul RAM și nu onorează noi datorii sau garanții comerciale sau financiare ale guvernului RAM și ale întreprinderilor publice din RAM care nu sunt aprobate de ministerul de finanțe.

▼M6

(6) Conform prevederilor memorandumului de înțelegere, Portugalia adoptă în 2012 următoarele măsuri:

(a) deficitul public nu trebuie să depășească 5,0 % din PIB în 2012. Portugalia monitorizează în continuare îndeaproape evoluțiile bugetare și implementează și alte modificări ale politicilor pentru a atinge ținta pentru 2012. În acest scop, Portugalia trebuie să înghețe unele credite din bugetul pentru 2012 pentru proiecte de investiții încă nedemarate, să majoreze taxele de timbru pentru proprietățile imobiliare cu valoare mare, să majoreze cotele de impozitare pentru veniturile din investiții, să anticipeze unele dintre măsurile bugetare din 2013 cu incidență asupra beneficiilor sociale, să pună în aplicare măsuri suplimentare care să genereze economii în consumul intermediar și să majoreze alte venituri pentru a asigura îndeplinirea țintei de deficit pentru 2012;

(b) Portugalia trebuie să vizeze o reducere a cheltuielilor în 2012 de cel puțin 6,8 miliarde EUR, inclusiv prin reducerea salariilor și a forței de muncă din sectorul public, prin reduceri ale pensiilor, printr-o reorganizare amplă a administrației centrale, prin eliminarea redundanțelor și a altor acțiuni ineficiente, prin reducerea transferurilor către întreprinderile de stat, prin reorganizarea și reducerea numărului de municipii și comune, prin reduceri în sectorul învățământului și al sănătății, prin reducerea transferurilor către autoritățile regionale și locale și prin reduceri ale cheltuielilor de capital și ale altor cheltuieli, astfel cum se prevede în program;

(c) în ceea ce privește veniturile, Portugalia pune în aplicare măsuri în valoare de cel puțin 3 miliarde EUR, inclusiv prin extinderea bazei TVA prin reducerea scutirilor și prin reorganizarea listelor de bunuri și servicii care fac obiectul unor rate reduse, intermediare și superioare, majorarea accizelor, extinderea bazelor de impozitare a profitului și a venitului prin reducerea deducerilor fiscale și limitarea regimurilor speciale, asigurarea convergenței dintre deducerile fiscale aplicate în cazul pensiilor și cele aplicate veniturilor din salarii și modificări ale impozitului pe proprietate prin reducerea substanțială a scutirilor. La aceste măsuri se adaugă acțiuni de combatere a evaziunii fiscale, a fraudei și a economiei subterane;

▼**M6**

(d) Portugalia adoptă în continuare măsuri care să contribuie la consolidarea gestionării finanțelor publice. Portugalia pune în aplicare măsurile prevăzute în noua lege privind cadrul bugetar, inclusiv elaborarea unui cadru bugetar pe termen mediu. Cadrul bugetar local și cel regional trebuie substanțial consolidate, în special prin alinierea legislației respective privind finanțarea la cerințele noii legi privind cadrul bugetar. Portugalia intensifică raportarea și monitorizarea în domeniul finanțelor publice și consolidează normele și procedurile de execuție bugetară. Guvernul portughez aplică strategia pentru validarea și plata arieratelor și intensifică punerea în aplicare a legii privind controlul angajamentelor pentru a evita crearea de noi arierate. Portugalia pune în aplicare noul cadru juridic și instituțional privind parteneriatele public-privat (PPP). Niciun PPP nu trebuie lansat înainte ca noul cadru să fie complet funcțional. Pe baza unui studiu întocmit de o firmă internațională de audit, Portugalia elaborează un plan strategic detaliat, în deplină conformitate cu dreptul Uniunii aplicabil, inclusiv cu legislația în domeniul achizițiilor publice, în vederea obținerii unor câștiguri bugetare substanțiale, reducând în același timp la minimum nivelul datoriei și asigurând reducerea sustenabilă a datoriei publice. Portugalia adoptă o lege care să reglementeze constituirea și funcționarea întreprinderilor de stat la nivel central, regional și local;

(e) Portugalia aplică noua legislație pentru a reorganiza și a reduce în mod semnificativ numărul de entități administrative locale. Schimbările respective vor intra în vigoare înainte de începutul următorului ciclu electoral local. În plus, Portugalia își intensifică eforturile pentru raționalizarea sectorului public prin reducerea entităților și printr-o mai bună împărțire a sarcinilor la toate nivelurile administrației publice;

(f) Portugalia aprofundează reforma privitoare la gestionarea veniturilor prin consolidarea legăturilor dintre *Autoridade Tributária e Aduaneira* și serviciile de colectare a veniturilor din cadrul securității sociale, reducând numărul de birouri municipale și eliminând problemele care persistă în domeniul sistemului de recurs fiscal;

(g) Portugalia pune în aplicare acordul financiar cu Regiunea Autonomă Madeira;

(h) Portugalia adoptă măsuri pentru a îmbunătăți eficiența și sustenabilitatea întreprinderilor deținute de stat la nivel central, regional și local. Portugalia analizează posibilitățile de gestionare a datoriei importante a întreprinderilor de stat, inclusiv *Parpública*, și de asigurare a unor condiții mai bune pentru finanțarea pe piață. Portugalia urmărește atingerea unui echilibru operațional la nivel de sector până la sfârșitul anului 2012;

(i) Portugalia continuă punerea în aplicare a programului de privatizare. Vânzarea directă a *Caixa Seguros*, departamentul de asigurări al *Caixa Geral de Depósitos* (CGD), este în curs;

(j) guvernul portughez trebuie să prezinte parlamentului portughez proiecte legislative privind alinierea plăților compensatorii cu media Uniunii de 8-12 zile pe an de activitate și să creeze un fond de compensare pentru plățile compensatorii;

▼**M6**

(k) Portugalia promovează o politică salarială compatibilă cu obiectivele de stimulare a creării de locuri de muncă și de îmbunătățire a competitivității societăților comerciale în vederea corectării dezechilibrelor macroeconomice. Pe perioada programului, orice fel de creșteri ale salariilor minime au loc numai dacă acest lucru este justificat de evoluțiile economice și de pe piața muncii. Se iau măsuri în vederea soluționării deficiențelor sistemelor actuale de negocieri salariale, printre care o legislație care să redefinească criteriile și modalitățile de extindere a acordurilor colective de muncă și care să faciliteze acordurile la nivelul societăților comerciale. Până atunci, contractele colective de muncă nu se prelungesc;

(l) Portugalia continuă să sporească eficacitatea politicilor sale active privind piața forței de muncă în conformitate cu rezultatele raportului de evaluare și cu planul de acțiune pentru îmbunătățirea funcționării serviciilor publice de ocupare a forței de muncă;

(m) Portugalia pune în aplicare măsurile stabilite în planul său de acțiune pentru ameliorarea calității învățământului secundar și profesional și a formării profesionale;

(n) se îmbunătățește funcționarea sistemului judiciar prin punerea în aplicare a măsurilor propuse în cadrul foii de parcurs privind reforma judiciară și prin aplicarea de măsuri specifice menite să elimine progresiv cauzele nesoluționate de tribunale și să promoveze modalități alternative de soluționare a litigiilor;

(o) Portugalia continuă deschiderea economiei sale pentru concurență. Guvernul portughez ia măsurile necesare pentru a se asigura că prin acțiunile sale nu se vor crea obstacole în calea liberei circulații a capitalurilor și, în special, că statul portughez sau organismele publice nu încheie, în calitate de acționar, acorduri care ar putea împiedica libera circulație a capitalurilor sau ar putea influența controlul gestiunii societăților. Funcționarea serviciilor profesionale trebuie stimulată prin ameliorarea recunoașterii cadrului de calificare profesională și prin eliminarea restricțiilor inutile impuse profesiilor reglementate. În activitățile imobiliare și de construcții, Portugalia stabilește cerințe mai puțin împovărătoare pentru furnizorii transfrontalieri și analizează obstacolele în calea stabilirii furnizorilor de servicii;

(p) se îmbunătățesc cadrul concurențial și cadrul de reglementare. Portugalia consolidează independența, autonomia și guvernanța principalelor autorități naționale de reglementare, pune în aplicare legea concurenței cu scopul de a crește rapiditatea și eficacitatea punerii în aplicare a normelor în materie de concurență, monitorizează apariția de noi cazuri și raportează în ceea ce privește funcționarea instanței specializate în domeniile concurenței, reglementării și supravegherii;

▼M6

(q) în sectorul energetic, Portugalia adoptă măsuri care să faciliteze intrarea pe piață și să promoveze crearea unei piețe iberice a gazului și ia măsuri suplimentare pentru transpunerea integrală a celui de al treilea pachet legislativ al UE privind energia. Pentru a-i asigura autorității naționale de reglementare independența, autonomia și toate competențele prevăzute în pachetul legislativ, Portugalia adoptă noile regulamente privind autoritățile de reglementare, astfel cum s-a convenit în iulie 2012 cu CE/BCE/FMI, până la sfârșitul celui de al treilea trimestru al anului 2012 și se asigură că acestea produc efecte înainte de sfârșitul anului, la timp pentru liberalizarea pieței energiei electrice și gazelor. Portugalia ia măsuri pentru a revizui sistemele de sprijin și compensare în domeniul producției de energie electrică. Portugalia ia măsuri pentru a reduce marjele de profit excesive și pentru a elimina deficitul tarifar („défice tarifário”) până în 2020, cu accent pe sistemele de compensare pentru garantarea capacității de producție, regimul special de generare (energie din surse regenerabile – cu excepția sprijinului acordat pe baza sistemelor de licitație – și cogenerare) și regimul normal de generare („CMEC” și „CAE”);

(r) în cazul altor industrii de rețea, în special transporturi, telecomunicații și servicii poștale, Portugalia adoptă măsuri suplimentare de promovare a concurenței și a flexibilității;

(s) Portugalia adoptă o serie de măsuri în vederea creșterii eficienței sistemelor de acordare a licențelor pentru amenajarea teritoriului și a celor industriale, comerciale și turistice. În plus, guvernul portughez analizează și accelerează ritmul de prelucrare a cererilor pentru acordarea de licențe pentru proiectele de investiții planificate rămase nesoluționate sau în privința cărora nu s-a luat nicio decizie timp de peste 12 luni;

(t) Portugalia pregătește un plan de acțiune cu măsuri care să faciliteze accesul societăților comerciale, în special al IMM-urilor, la finanțare și la export.

▼M8

(7) În 2013, Portugalia adoptă următoarele măsuri, conform prevederilor memorandumului de înțelegere:

(a) deficitul public nu trebuie să depășească 5,5 % din PIB în 2013. Măsurile de consolidare incluse în bugetul pentru 2013, inclusiv în bugetul suplimentar care urmează să fie prezentat parlamentului până la sfârșitul lunii mai, se pun în aplicare pe parcursul anului. Printre măsurile de creștere a veniturilor se numără o reformă a impozitului pe venitul personal care simplifică structura impozitului, lărgește baza de impozitare prin eliminarea unor avantaje fiscale și crește rata medie de impozitare, menținând totodată caracterul progresiv, o lărgire a bazei de impozitare în ceea ce privește impozitul pe profit, o creștere a accizelor și a impozitelor recurente pe proprietate, precum și o contribuție extraordinară cu caracter solidar la fondul de pensii. Măsurile de reducere a cheltuielilor includ o raționalizare a administrației publice, a educației, a serviciilor medicale și a prestațiilor sociale, o reducere a costurilor salariale prin intermediul unei reduceri atât a personalului permanent și temporar, cât și a remunerațiilor pentru ore suplimentare, o reducere a cheltuielilor operaționale și de capital efectuate de întreprinderile de stat, renegocierea contractelor de parteneriat public-privat și reducerea consumului intermediar în ministerele de resort;

▼**M8**

(b) unele dintre măsurile care decurg din revizuirea cheltuielilor publice trebuie aplicate anticipat, în 2013. Aceste măsuri constă în principal într-o o reducere suplimentară a personalului din sectorul public prin transformarea schemei speciale pentru mobilitate într-un program de recalificare, în convergența normelor privind munca din sectorul public cu cele din sectorul privat, în special prin creșterea de la 35 la 40 a numărului de ore de muncă pe săptămână în sectorul public, în creșterea contribuțiilor angajaților din sectorul public la sistemele speciale de asigurări de sănătate și în reducerea veniturilor suplimentare. Eforturile de raționalizare în ministerele de resort trebuie intensificate dincolo de planurile bugetare inițiale, iar cheltuielile sociale vor fi raționalizate și mai mult. În plus, măsurile permanente menționate anterior ar trebui să fie completate de măsuri temporare care să fie înlocuite cu măsuri permanente în 2014 și care să constea din transferul resurselor din Fondul de coeziune de la proiectele mai noi spre cele mai vechi și în reducerea suplimentară a cheltuielilor de capital (programul Polis);

(c) pe lângă unele dintre măsurile de consolidare incluse în bugetul suplimentar, toate celelalte modificări și propuneri legislative necesare pentru punerea în aplicare a reformelor legate de revizuirea cheltuielilor publice se adoptă de guvern sau se transmit parlamentului, după caz, până la sfârșitul sesiunii legislative de la mijlocul lunii iulie 2013.

(d) Portugalia continuă punerea în aplicare a programului de privatizare;

(e) Portugalia coordonează schimbul de informații între nivelurile administrației publice pentru a facilita prognozarea veniturilor pentru bugetele din 2014 ale regiunilor autonome și ale autorităților locale;

(f) Portugalia intensifică utilizarea serviciilor partajate în administrația publică;

(g) Portugalia reduce numărul de sucursale locale ale ministerelor de resort (de exemplu, serviciile fiscale, securitatea socială, justiția), prin reunirea acestora în Lojas do Ciudadao („ghișee pentru cetățeni”) și prin intermediul dezvoltării în continuare a e-administrației pe durata programului;

(h) Portugalia continuă reorganizarea și raționalizarea rețelei de spitale prin specializarea, concentrarea și reducerea serviciilor spitalicești, prin gestionarea comună și operarea comună a spitalelor și finalizează punerea în aplicare a planului de acțiune până la sfârșitul anului 2013;

(i) Portugalia realizează o evaluare cuprinzătoare a funcționării pieței locuințelor, cu sprijinul unor experți de renume internațional și în urma adoptării modificărilor la Legea nr. 6/2006 privind noile contracte de închiriere în mediul urban și la decretul-lege care simplifică procedura administrativă în cazul renovărilor;

▼**M8**

(j) Portugalia elaborează un sistem de înregistrare funciară la nivel național pentru a permite o distribuție mai echitabilă a costurilor și a beneficiilor la executarea planificării urbane;

(k) Portugalia pune în aplicare măsurile stabilite în planurile sale de acțiune pentru ameliorarea calității învățământului secundar și profesional și a formării profesionale; în special, instrumentul de gestionare menit să analizeze, să monitorizeze și să evalueze rezultatele și impactul politicilor de educație și de formare trebuie să fie pe deplin operațional și trebuie instituite școli profesionale de referință;

(l) Portugalia încheie procesul de adoptare a modificărilor sectoriale restante care sunt necesare pentru aplicarea integrală a Directivei 2006/123/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind serviciile în cadrul pieței interne ([1]);

(m) Portugalia pune în aplicare măsuri specifice pentru a realiza o reducere constantă a numărului cauzelor nesoluționate referitoare la măsuri de asigurare a punerii în aplicare, în vederea reducerii numărului de cauze restante aflate pe rol;

(n) guvernul transmite parlamentului legea-cadru privind principalele autorități naționale de reglementare care le garantează acestora independența deplină, precum și autonomia financiară, administrativă și de gestiune;

(o) Portugalia își ameliorează mediul de afaceri prin completarea reformelor în curs privind reducerea sarcinii administrative (punct de contact unic pe deplin operațional prevăzut în Directiva 2006/123/CE și proiecte fără autorizare prealabilă) și printr-o mai mare simplificare a procedurilor actuale de acordare a licențelor, a reglementărilor și a altor sarcini administrative din economie care constituie un obstacol major pentru dezvoltarea activităților economice;

(p) Portugalia încheie procesul de reformă a sistemului de guvernanță portuară, inclusiv revizuirea concesiunilor referitoare la operațiunile portuare;

(q) Portugalia pune în aplicare măsurile de îmbunătățire a funcționării sistemului de transport;

(r) Portugalia pune în aplicare măsurile de eliminare a datoriei aferente tarifelor la energie și transpune integral cel de al treilea pachet de măsuri UE privind sectorul energiei;

(s) Portugalia se asigură că se aplică noul cadru juridic și instituțional referitor la parteneriatele public-privat, iar contractele parteneriatelor public-privat în sectorul rutier continuă să fie renegociate în conformitate cu planul strategic prezentat de guvern și cu revizuirea cadrului de reglementare, pentru a se obține câștiguri bugetare substanțiale, în special în 2013;

(t) Portugalia continuă să se concentreze asupra măsurilor de combatere a fraudei și evaziunii fiscale și de îmbunătățire a respectării legii de către contribuabili;

(u) Portugalia introduce ajustări la regimul plăților compensatorii pentru încetarea raporturilor de muncă, în conformitate cu dispozițiile memorandumului de înțelegere;

([1]) JO L 376, 27.12.2006, p. 36.

▼**M8**

(v) Portugalia promovează o politică salarială compatibilă cu obiectivele de stimulare a creării de locuri de muncă și de îmbunătățire a competitivității societăților comerciale în vederea corectării dezechilibrelor macroeconomice. Pe perioada programului, orice fel de creșteri ale salariilor minime au loc numai dacă acest lucru este justificat de evoluțiile economice și de pe piața muncii;

(w) Portugalia continuă să sporească eficacitatea politicilor sale active privind piața forței de muncă în conformitate cu rezultatele raportului de evaluare și cu planul de acțiune pentru îmbunătățirea funcționării serviciilor publice de ocupare a forței de muncă.

(8) Deficitul public nu trebuie să depășească 4,0 % din PIB în 2014. Pentru a îndeplini acest obiectiv, Portugalia pune în aplicare măsurile de reducere a cheltuielilor care au fost pregătite în cadrul revizuirii cheltuielilor publice. În general, valoarea aferentă acestor măsuri trebuie să reprezinte 2 % din PIB în 2014 și trebuie să includă reducerea costurilor salariale, care vizează reducerea dimensiunii forței de muncă din sectorul public și, în același timp, schimbarea compoziției acesteia în favoarea angajaților cu calificări de nivel mai ridicat, convergența sporită a normelor privind munca din sectorul public și a celor din sectorul privat, mai exact, creșterea numărului de ore de muncă, înființarea unei bănci de ore de muncă, reducerea drepturilor la concediu, punerea în aplicare a unui program de disponibilizare voluntară, introducerea unei singure grile pentru salarii și prime, reducerea diferențelor actuale dintre sistemul de pensii al funcționarilor publici (CGA) și sistemul de pensii general, creșterea vârstei legale de pensionare și, dacă este strict necesar, introducerea unei contribuții progresive pentru sustenabilitatea sistemului de pensii. În plus, trebuie realizate economii mai mari în ceea ce privește consumul intermediar și programele de cheltuieli în ministerele de resort. Unele dintre aceste măsuri pot fi înlocuite parțial sau integral cu altele de amploare și calitate echivalente.

(9) Pentru a restabili încrederea în sectorul financiar, Portugalia urmărește să păstreze un nivel adecvat al capitalului în sectorul bancar și asigură un proces riguros de reducere a gradului de îndatorare, în conformitate cu termenele stabilite în memorandumul de înțelegere. În această privință, Portugalia pune în aplicare strategia privind sectorul bancar portughez convenită împreună cu Comisia, BCE și FMI, astfel încât să se poată menține stabilitatea financiară. În special, Portugalia:

(a) încurajează băncile să își consolideze în mod sustenabil rezervele de capital;

(b) asigură o reducere echilibrată și ordonată a gradului de îndatorare în sectorul bancar, care rămâne esențială pentru eliminarea permanentă a dezechilibrelor de finanțare și pentru reducerea dependenței de finanțarea din partea Eurosistemului pe termen mediu. Finanțarea băncilor și planurile de capital sunt revizuite trimestrial;

(c) încurajează diversificarea alternativelor de finanțare pentru sectorul corporativ, în special pentru IMM-uri, printr-o serie de măsuri care vizează îmbunătățirea accesului acestora la piețele de capital și la asigurarea creditelor de export;

▼**M8**

(d) continuă să raționalizeze grupul de stat Caixa General de Depósitos;

(e) optimizează procesul de recuperare a activelor transferate de la Banca Português de Negócios (BPN) la cele trei vehicule cu scop special deținute de stat prin externalizarea administrării activelor la un terț profesionist, cu un mandat de recuperare treptată a activelor în timp; selectează partea responsabilă cu administrarea creditelor prin intermediul procedurii de licitație concurențiale aflate în desfășurare și include stimulente adecvate pentru a maximiza recuperările și a reduce la minimum costurile operaționale în cadrul mandatului; asigură transferul la timp al filialelor și al activelor în celelalte două societăți-vehicul investițional de stat;

(f) elaborează și pune în aplicare soluții care oferă alternative de finanțare pentru sectorul corporativ în afara creditelor bancare tradiționale, pe baza setului prezentat de propuneri preliminare de încurajare a diversificării alternativelor de finanțare pentru sectorul corporativ; evaluează eficacitatea sistemelor de asigurare a creditelor la export finanțate de la bugetul public cu scopul de a adopta măsuri corespunzătoare, compatibile cu dreptul Uniunii, de promovare a exporturilor;

(g) analizează planurile de redresare ale băncilor, furnizează sistemului orientări privind planurile de redresare și elaborează planuri de rezoluție pe baza rapoartelor prezentate de către bănci; asigură modalitățile de finanțare inițiale și anuale pentru fondul de soluționare a situațiilor de criză bancară și acordă prioritate, la punerea în aplicare a planurilor de redresare și rezoluție ale băncilor, băncilor de importanță sistemică;

(h) pune în aplicare un cadru prin care instituțiile financiare să utilizeze restructurarea extrajudiciară a datoriilor gospodăriilor, facilitează depunerea cererilor de restructurare a datoriilor întreprinderilor și pune în aplicare un plan de acțiune pentru a sensibiliza publicul cu privire la instrumentele de restructurare;

(i) elaborează rapoarte trimestriale privind punerea în aplicare a noilor instrumente de restructurare și efectuează un studiu în rândul părților interesate de insolvență pentru a le solicita informații cu privire la caracterul adecvat al instrumentelor existente de restructurare a datoriilor și posibilele lacune sau blocaje și analizează opțiunile pentru a permite redresarea cât mai multor societăți care aderă la Procedura specială de revitalizare pentru societățile confruntate cu dificultăți financiare grave și SIREVE (sistemul de redresare a societăților prin acorduri extrajudiciare pentru societățile aflate într-o situație economică dificilă sau în insolvență iminentă sau efectivă);

(j) evaluează posibilitățile de îmbunătățire a performanței și a guvernanței liniilor de creditare existente finanțate de stat, stabilește un mecanism de monitorizare și de raportare trimestrială privind alocarea liniilor de creditare finanțate de stat care vizează facilitarea accesului IMM-urilor la finanțare; efectuează un audit extern al sistemului național de garantare.

▼M6

(10) Pentru a garanta aplicarea fără probleme a condițiilor din program și pentru a ajuta la corectarea dezechilibrelor într-un mod sustenabil, Comisia oferă în mod permanent consultanță și orientări cu privire la reformele bugetare, structurale și ale pieței financiare. În cadrul asistenței care va fi acordată Portugaliei, în colaborare cu FMI și cu BCE, Comisia reevaluează periodic eficacitatea și impactul economic și social al măsurilor convenite și recomandă măsurile de corecție care sunt necesare în vederea promovării creșterii și a creării de locuri de muncă, a asigurării consolidării bugetare necesare și a reducerii la minimum a efectelor sociale negative, mai ales asupra celor mai vulnerabile părți ale societății portugheze.

▼B

Articolul 4

Portugalia deschide un cont special la Banca Portugaliei în vederea gestionării asistenței financiare din partea Uniunii.

Articolul 5

Prezenta decizie se adresează Republicii Portugheze.

Articolul 6

Prezenta decizie se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.